

Δελτίο Τύπου του FRA
Βιέννη, 11 Ιουνίου 2020

Η πανδημική έξαρση της COVID-19 φέρνει στο προσκήνιο τη σπουδαιότητα της ισχυρής προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων

Η αυξανόμενη μισαλλοδοξία και οι επιθέσεις κατά των θεμελιωδών δικαιωμάτων συνεχίζουν να υπονομεύουν την αξιοσημείωτη πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι στιγμής, σύμφωνα με τα πορίσματα της έκθεσης για τα θεμελιώδη δικαιώματα του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το έτος 2020. Καθώς η Ευρώπη αρχίζει να ανακάμπτει από την επιδημική κρίση της COVID-19, σημειώνεται όξυνση των υφιστάμενων ανισοτήτων και των απειλών στην κοινωνική συνοχή.

«Η πανδημική έξαρση της νόσου COVID-19 είχε και θα συνεχίσει να έχει βαθύ αντίκτυπο ως προς τα θεμελιώδη δικαιώματα όλων των ανθρώπων σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι συνεχιζόμενες ανισότητες, τα φαινόμενα εκφοβισμού και οι προκαταλήψεις ενδεχομένως σημειώσουν ανοδική τάση» τονίζει ο διευθυντής του FRA [Michael O' Flaherty](#). *«Οι κυβερνήσεις πρέπει να διασφαλίσουν τον σχεδιασμό στη «νέα κανονικότητα» για να οδηγηθούμε σε μια δίκαιη και ισότιμη κοινωνία στην οποία θα γίνεται σεβαστή η αξιοπρέπεια κάθε ατόμου με τη διασφάλιση ότι κανένας δεν μένει στο περιθώριο.»*

Η [έκθεση για τα θεμελιώδη δικαιώματα](#) του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το έτος 2020 εξετάζει τις εξελίξεις και τις ελλείψεις όσον αφορά την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Το [κύριο θέμα](#) της εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποκτήσει αναγνωρισιμότητα και έχει θεμελιώσει μία νέα νοοτροπία σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε ενωσιακό επίπεδο. Ωστόσο, σε εθνικό επίπεδο, η ευαισθητοποίηση όσον αφορά τον Χάρτη και η χρήση του παραμένουν περιορισμένες παρά το γεγονός ότι είναι νομικά δεσμευτικός ήδη εδώ και 10 έτη. Ευελπιστούμε ότι το περιεχόμενο της έκθεσης θα ενθαρρύνει τους λοιπούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων, να ενστερνιστούν το σπουδαίο αυτό νομικό μέσο, προκειμένου να του αποδοθεί πλήρης ισχύ ώστε να συμβάλει πραγματικά στην αλλαγή της ζωής των ανθρώπων.

Μεταξύ των άλλων σημαντικών ζητημάτων που προσδιορίζονται περιλαμβάνονται τα εξής:

- Ο σεβασμός των **θεμελιωδών δικαιωμάτων στα σύνορα** εξακολούθησε να αποτελεί μία από τις κορυφαίες προκλήσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ΕΕ. Μετανάστες έχασαν τη ζωή τους στη θάλασσα, ενώ υπέστησαν βιαιοπραγίες και βίαιες απωθήσεις στα χερσαία σύνορα. Ορισμένα κράτη μέλη επέδειξαν απειλητική συμπεριφορά κατά λέμβων αποστολών ανθρωπιστικής βοήθειας. Σε άλλα κράτη μέλη, οι μετανάστες συνέχισαν να βιώνουν φαινόμενα διαβίωσης υπό συνθήκες συνωστισμού καθώς και φαινόμενα έλλειψης στέγης. Αυξήθηκε επίσης ομοίως το φαινόμενο της κράτησης παιδιών, μεταξύ των οποίων και ασυνόδευτα παιδιά, χωρίς να έχει διοριστεί επίτροπος για την αρωγή τους.
 - Τα κράτη μέλη πρέπει να παύσουν επειγόντως τις εν λόγω παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και να αναπτύξουν αποτελεσματικά μέτρα προστασίας των δικαιωμάτων των παιδιών, ιδίως των ασυνόδευτων παιδιών.
- Οι δείκτες παιδικής φτώχειας βελτιώθηκαν ελαφρώς. Ωστόσο, 1 στα 4 παιδιά εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν **κίνδυνο φτώχειας**. Τούτο σημαίνει ότι τα παιδιά αυτά εξακολουθούν να πηγαίνουν για ύπνο νηστικά και να ζουν υπό συνθήκες φτώχειας, αντιμετωπίζοντας ελλείψεις στην υγεία και την εκπαίδευσή τους. Τα παιδιά με αλλοδαπούς γονείς βρίσκονται σε δυσμενέστερη θέση, με 4 στα 10 να αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας. Για τα παιδιά από μονογονεϊκά νοικοκυριά, η αναλογία είναι 1 στα 3.
 - Η ΕΕ οφείλει να θεσπίσει την πρωτοβουλία «Εγγύηση για τα Παιδιά» με σαφείς στόχους και επαρκή χρηματοδοτικά κονδύλια για τη μείωση της παιδικής φτώχειας.

- Οι κυβερνήσεις και οι εταιρίες σπεύδουν να αξιοποιήσουν με μεγάλο ενθουσιασμό τα πιθανά οφέλη της **Τεχνητής Νοημοσύνης**. Αρχίζουν να διαπλάθονται δεοντολογικά ζητήματα και εκτιμήσεις που άπτονται των θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρώπης διατυπώνουν κατευθυντήριες γραμμές και νόμους.
 - Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της οφείλουν να διασφαλίσουν ότι η μελλοντική νομοθεσία θα συμπεριλάβει λεπτομερή και διαφανή εκτίμηση των επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα στο πλαίσιο της χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης, σε συνεργασία με ανεξάρτητους εποπτικούς φορείς.

Η έκθεση συνοψίζει και αναλύει τις σημαντικότερες εξελίξεις που σημειώθηκαν στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια του 2019 στην ΕΕ. Περιλαμβάνει [προτάσεις για δράση](#) όσο αφορά: τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και τη χρήση του από τα κράτη μέλη· την ισότητα και την εξάλειψη των διακρίσεων· τον ρατσισμό, την ξενοφοβία και συναφείς μορφές μισαλλοδοξίας· την ένταξη των Ρομά· το άσυλο, τα σύνορα και τη μετανάστευση· την κοινωνία των πληροφοριών, την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων· τα δικαιώματα των παιδιών· την πρόσβαση στη δικαιοσύνη· και την εφαρμογή της σύμβασης του ΟΗΕ για τα άτομα με αναπηρίες.

**Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στη
διεύθυνση:** media@fra.europa.eu / Τηλ.: +43 1 580 30 653